

L-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) – Rakkomandata

MIŻURI TA' BILANĊ BEJN IX-XOGĦOL U L-FAMILJA

Il-miżuri li jipromwovu l-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja tal-familja jeftieġu l-organizzazzjoni ta' processi ta' xogħol li jiffacilitaw il-ħajja ta' kuljum tal-ħaddiema. Dawn il-miżuri jinvolve diversi għażliet, bħal ngħidu aħna:

L-organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol, b'siġħat flessibbli, xogħol *part-time*, xogħol maqsum, xogħol mid-dar jew teleworking;

Is-servizzi ta' kura u ħarsien tat-tfal, tal-adulti u l-qraba morda jew b'diżabilità, is-servizzi ta' kura ta' matul il-jum mikrija minn barra f'kumpaniji jew sussidjarji, kif ukoll il-postijiet adattati għat-treddiġħ tat-trabi jappoġġjaw il-ħaddiema ta' kull kumpanija li għandha l-obbligu li tiefu ħsieb kwistjonijiet ta' dipendenza fuq il-familja jew li ssolvi kwistjonijiet marbuta mal-familja;

Aktar opportunitajiet ta' leave minn dawk ipprovduti mil-liġi għal raġunijiet bħal emerġenzi fil-familja, *leave* tal-maternità u l-paternità, mard jew ħarsien tal-membri tal-familji, jew *leave* mhux imħallas mingħajr ma titlef ix-xogħol għall-istess raġunijiet.

RESPONSABBILTÀ MAQSUMA BEJN IL-ĠENITURI

Biex jiġu żviluppati miżuri li jgħinu fil-bilanċ ta' bejn ix-xogħol u r-responsabbiltajiet tal-familja hu meħtieġ li jkun hemm qbil.

Id-djalogu ta' bejn il-grupp maniġerjali ta' kumpanija, il-ħaddiema u r-rappreżentanti tal-*union* tagħhom hu importanti għad-definizzjoni u l-implimentazzjoni ta' dawn il-prattiċi. Barra minn hekk, l-effettività tal-miżuri tiżdied jekk ikun stmat li r-responsabbiltà tkun maqsuma. Id-djalogu, in-negozzjar u l-kompromess ta' bejn iż-żewġ partijiet huma meħtieġa biex jiġu identifikati soluzzjonijiet prattiċi.

IL-PROMOZZJONI TAL-UGWALJANZA

Il-miżuri li jgħinu fil-bilanċ ta' bejn ix-xogħol u l-familja jikkontribwixxu għal ugwaljanza akbar fl-opportunità ta' bejn l-irġiel u n-nisa. Eżempju ċar hu t-tnaqqis fit-twaqqif tal-karrieri, partikolarment għan-nisa, peress li ħafna drabi r-responsabbiltajiet tal-familja jaqgħu fuqhom. Dawn il-miżuri jstgħu jgħinu wkoll lill-irġiel ikunu involuti b'mod aktar attiv fil-ħajja tal-familja, jiffacilitaw it-tqassim aktar ugwali tar-responsabbiltà bejn l-irġiel u n-nisa. Għalhekk, mhumiex biss in-nisa li jibbenifikaw minn dawn il-miżuri.

Meta jiġu definiti l-politiki favur il-familja, importanti li jkun hemm viżjoni wiesgħa tal-iskop tagħhom, u jiġi kkunsidrat il-fatt li r-responsabbiltajiet tal-familja jaqgħu kemm fuq l-irġiel kif ukoll fuq in-nisa u mhumiex limitati biss għall-ħarsien tat-tfal, imma għan-nies kollha li jkollhom bżonn il-kura, pereżempju, raġel jew mara miżżewġa jew adulti b'mard jew diżabilità.

Il-Konvenzjoni Nru 156 u r-Rakkomandazzjoni 165 tal-1981 jikkunsidraw li l-ħaddiema irġiel u nisa b'responsabbiltajiet tal-familja għandhom id-dritt jeżerċitaw il-professjoni tagħhom mingħajr ma jkunu suġġetti għal diskriminazzjoni u, sa fejn ikun possibbli, mingħajr kunflitt bejn xogħolhom u r-responsabbiltajiet tal-familja tagħhom.

L-Ugwaljanza tal-Ġeneru

T#Z Tessuti, Hwejjeġ u Żraben

Bilanċ bejn il-ħajja Professjonali u l-ħajja tal-Familja

Portugall - Malta - Turkija

FESETE

GWU

DISK

FESFTF

GWU

DISK

Bilanċ bejn il-Ħajja Professjonali u l-Ħajja tal-Familja

Minkejja l-linji gwida tal-Unjoni Ewropea u l-idma li wasslet għall-Konvenzjonijiet tal-ILO biex tkun assicurata l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, xorta waħda għad hemm prattiċi ta' diskriminazzjoni tal-ġeneru fis-suq tax-xogħol u fid-dimensjonijiet differenti tar-relazzjonijiet tal-impjeg, partikolarment fl-industriji tat-tessuti, tal-ħwejjeġ u taż-żraben: pagi inqas għall-impjegati nisa; rappreżentazzjoni fqira ta' nisa fil-karigi tat-tmexxija, anke f'setturi tipiċi tan-nisa; inċidenza oġhla ta' arranġamenti kuntrattwali prekarji; inqas opportunitajiet għall-iżvilupp tal-karriera għan-nisa u diffikultà akbar fl-aċċess għal aktar taħriġ vokazzjonali fl-intrapriżi. Minhabba dawn ir-realtàjiet u prattiċi, hu importanti li jiġu implimentati miżuri li jippromwovu bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja tal-familja, li jagħrfu d-dritt tal-mara u r-raġel, tal-omm u l-missier, biex jaqsmu r-responsabbiltajiet u x-xogħol li huma implimentati privatament.

Ix-xogħol, il-familja u l-ħajja privata Ir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar il-bilanċ bejn il-ħajja professjonali, il-ħajja tal-familja u l-ħajja privata (ĠU C 102 E 28-04-2004)

Ir-riżoluzzjoni adottata mill-Parlament Ewropew fl-2004 dwar il-bilanċ bejn il-ħajja tax-xogħol, privata u tal-familja tikkunsidra, fost affarijiet oħra, li:

Il-politika tal-familja għandha tohloq kundizzjonijiet li jippermettu lill-ġenituri jkollhom aktar ħin ma' wliedhom - f'ħafna każijiet it-tqassim aktar ugwali tal-ħin ta' bejn ix-xogħol bi ħlas tagħhom u l-kura ta' wliedhom iwassal għal kuntatt aħjar bejn il-ġenituri u t-tfal u jkollu effett pożittiv fuq il-formazzjoni u l-istabilità tal-familja - kif ukoll li jikkunsidraw li t-tnaqqis ġenerali fil-ħin tax-xogħol kuljum hu l-aħjar mod kif tgħaqqad ix-xogħol mal-ħajja tal-familja;

Id-differenza sinifikanti fil-pagi tal-irġiel u tan-nisa hi l-kawża ewlenija u r-riżultat tat-tqassim u tal-valur mhux ugwali preżenti tax-xogħol ta' bejn l-irġiel u n-nisa;

L-istituzzjonijiet tal-UE għandhom itejbu l-opportunitajiet tal-impjegati tagħhom biex jikkombinaw il-ħajja tax-xogħol, tal-familja u dik personali matul il-ħajja, permezz ta' mudelli innovattivi għall-ħin u l-organizzazzjoni tax-xogħol, u billi jzommu f'moħħom li ż-żewġ sessi għandu jkollhom opportunitajiet u responsabbiltajiet indaqs u li, b'ħala minimu, l-acquis tal-politiċi soċjali tal-Unjoni jkun rifless bis-sħiħ fil-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-istaff kollu;

Thegħeġ ukoll lill-awtoritajiet, l-imsieħba soċjali, negozji u entitajiet kompetenti oħra *nazzjonali, reġjonali u lokali* biex jiffacilitaw l-iżvilupp ta' *mini-crèches* f'imprizi jew fi gruppi ta' imprizi, kif ukoll li jkun hemm flessibbiltà fis-siġnat tax-xogħol, l-orarji tal-iskola u l-orarji tas-servizzi urbani;

Issejjaħ lill-Istati Membri u l-Istati ta' adegżjoni biex jimplimentaw bis-sħiħ id-Direttiva 75/117/KEE1 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu mal-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ndaqs għall-irġiel u għan-nisa, u biex jittieħdu deċiżjonijiet fuq il-leave tal-ġenituri u perjodi oħra ta' assenza fuq il-baži, *inter alia*, ta' ħlas indaqs.

L-Importanza tad- DOKUMENT SOĊJALI EWROPEA

Id-Dokument Soċjali Ewropea jirrikonoxxi, lill-ħaddiema taż-żewġ sessi b'responsabbiltajiet tal-familja, id-dritt għal ugwaljanza fl-opportunità u t-trattament, u jobbliga lill-Istati biex jieħdu l-miżuri xierqa li jippermettu lil dawn il-ħaddiema jibqgħu jaħdmu u jkunu kkunsidrati l-ħtiġijiet tagħhom, f'dak li għandu x'jaqsmu mal-kundizzjonijiet tax-xogħol u s-sigurtà soċjali, u li tkun żviluppata jew tingħata promozzjoni lis-servizzi pubbliċi jew privati, partikolarment il-kura tat-tfal.

Il-rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-kura tat-tfal (92/241/KE) Din ir-rakkomandazzjoni tinkoraġġixxi l-iżvilupp ta' miżuri b'ħal:

Il-provvista tas-servizzi tal-kura tat-tfal meta l-ġenituri jkunu għax-xogħol, qed isegwu kors ta' edukazzjoni jew taħriġ biex jiksbu xogħol, jew waqt li jkunu qed ifittxu xogħol jew kors ta' edukazzjoni jew taħriġ biex jiksbu xogħol.

L-ambjent, l-istruttura u l-organizzazzjoni tax-xogħol għandhom jirrispondu aktar għall-ħtiġijiet tal-ħaddiema li għandhom it-tfal.

Tgħin biex ikun hemm parteċipazzjoni akbar ta' rġiel li jieħdu ħsieb it-tfal.